

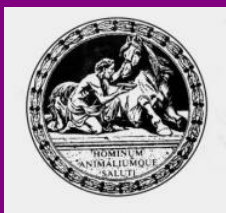

Seminariile
SNEC 2012

CIRCULAȚIA ȘI UTILIZAREA PRODUSELOR MEDICINALE VETERINARE

Cursuri Prof. dr. Romeo T. Cristina[®]

Redactarea rețetelor
About writing recipes

Imagine: <https://encrypted-tbn0.google.com/images?q=tbn:ANd9GcTyjLjbNFZwKVkE0GEKwBARabiy71UX4GZY19B470zu9Zmio2LNAw>

Legislația conexă

- **Directiva UE 82/2001** Community Code relating to Veterinary Medicinal Products as amended by Directive 2004/28/EC
- **Directiva UE 130/2006** implementing Directive 2001/82/EC as regard the Establishment of Criteria for Exempting Certain Veterinary Medicinal Products for food-producing animals from the Requirement of a Veterinary Prescription.
- **Ordin nr. 184/2006** din 14/08/2006
- **Ordin nr. 58/2010** din 24/06/2010 pentru modificarea Normei Sanitare Veterinare privind formularele de prescripție medicală cu regim special și cu timbru sec pentru eliberarea produselor medicinale veterinare și a normelor metodologice referitoare la utilizarea acestora, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 184/2006 – M.O., Partea I nr. 475 din 09/07/2010.

Surse de informare importante : Site-ul ICBMUV

<http://www.icbmv.ro/infoutile.aspx>

Medicul veterinar, prin pregătirea sa este specialistul cu atribuții de farmacist veterinar!

Are **toată responsabilitatea** privind utilizarea și eliberarea produselor a.u.v.:

- **medicamente,**
- **biopreparate,**
- **raticide,**
- **insecticide,**
- **dezinfectante**

Precum și

Alte produse a.u.v. medicinale, inclusiv:

- premix medicamentat,
- orice produs **stomatologic veterinar**,
- produs cosmetic de uz veterinar,
- produs parafarmaceutic de uz veterinar,
- **concentrat vitaminic** de uz veterinar,
- produs biocid de uz veterinar,
- kit de diagnostic veterinar,
- **suplimente:** vitaminic, vitamino-mineral, proteino-vitamino-mineral
- **aditivii furajeri**,
- alte produse cu utilizare în medicina veterinară;

Pentru îndeplinirea îndatoririlor medicul veterinar este obligat să își însușească și să respecte

Codul de Deontologie Medicală Veterinară.

Medicul veterinar este specialist cu opțiuni decizionale, care poate să stabilească:

- mijlocul și schema de tratament în cazul asocierilor,
- să prevină riscul accidentelor medicamentoase,
- să răspundă de securitatea consumatorului.

Conform legislației, medicul veterinar are următoarele atribuții și responsabilități:

prepară, conservă, eliberează preparate magistrale și oficinale și răspunde de calitatea acestora;

etichetează preparatele magistrale și oficinale în conformitate cu prevederile Farmacopeei Române, precizând: calea de administrare, perioada de valabilitate, precum și alte precauții necesare și le eliberează în ambalaje adecvate, potrivit formei farmaceutice și caracteristicilor acestora;

asigură condiții de păstrare și eliberare a produselor medicinale veterinare și a celorlalte produse veterinare existente în farmacia veterinară, conform prevederilor legale în vigoare;

răspunde de activitatea de farmacovigilență, informând imediat DSVSA, după semnalarea de către proprietarii de animale despre reacții adverse provocate de produsele medicinale veterinare;

manipulează și eliberează produsele toxice, stupefiante și psihotrope, conform legislației în vigoare.

Substanțe puternic active Substanțe stupefiante și preparatele
farmaceutice care le conțin

Acenocoumarolum	Cocaini hydrochloridum
Amfetamini sulfas**)	Codeini hydrochloridum*)
Atropini sulfas	Codeini phosphas*)
Bromocriptini mesylas	Codeinum*)
Clonidinum	Ethylmorphini hydrochloridum*)
Colchicinum	Hydromorphoni hydrochloridum
Deslanosidum	Methadoni hydrochloridum
Digitoxinum	Morphini hydrochloridum
Digoxinum	Opium
Dihydroergotamini mesylas	Opium pulveratum
Epinephrinum	Pethidini hydrochloridum
Ergometrini hydrogenomaleas	Pulvis Opii et Ipecacuanhae
Ergotamini tartras	Tinctura anticholerina***)
Histamini dihydrochloridum	Tinctura Opii
Lanatosidum C	
Methylergometrini hydrogenomaleas	
Neostigmini bromidum	
Norepinephrini hydrogenotartras	
Physostigmini salicylas	
Pilocarpini hydrochloridum	
Pilocarpini nitras	
Reserpinum	
Scopolamini hydrobromidum	

Substanțe cu posibile utilizări in
medicina veterinară de la
grupa *Venena*

In străinătate,

nici o clinică sau spital veterinar, nu acceptă eliberarea unui animal în regim ambulatoriu, fără a se redacta rețete care să ateste clar tipul tratamentului și diagnosticul stabilit, ca o măsură a competenței.

Legislația europeană impune acest lucru, actul medical fiind de neconceput în lipsa ordonanțelor.

Regimul eliberării medicamentelor veterinare poate fi:

medicamente care se pot vinde pe bază de rețetă

**medicamente care se pot vinde la liber, fără rețetă
în regim de drogherie sau pet-shop**

Rețete se eliberează pentru:

substanțe care fac obiectul unor restricții oficiale: narcotice, produse hormonale, furaje medicamentate;

substanțe care sunt rezultatul asocierii mai multor substanțe puternic active;

substanțe active noi, cu o rată nouă de administrare;

substanțe ce înainte de folosire necesită diagnostic veterinar;

substanțe care prezintă risc potențial pentru: animal, mediu înconjurător sau pentru cel care îl administrează.

Definiții

Scrierea rețetelor aparține ramurii farmacologiei, farmacografia.

Farmacografia (arta de a formula rețete) reprezintă acea parte a farmacologiei care studiază prescrierea ordonanțelor, adică tehnica de redactare corectă a ordonanțelor medicale.

Sarcina prescrierii medicamentelor îi revine **medicului veterinar**, sarcina de a le prepara (magistrarele) și elibera revine farmacistului sau **medicului veterinar farmacist**.

Rețeta (recepta, ordonanța medicală, prescripția medicală) act oficial prin care medicul veterinar se adresează farmacistului veterinar solicitându-i eliberarea unui medicament, indicând, totodată, modul de preparare, dozare și administrarea acestuia.

Ordonanța ca *formă*:

Redactarea rețetelor: pe blanchete dreptunghiulare de **17-20 cm lungime** și **10-12 cm lățime**.

Uneori *au tipărite* componentele fixe ale rețetei (*antet instituție emitentă, adresă, telefon, Rp./, Dg., data, Nr. din registrul de consultații etc.*).

Scrierea rețetei se face cu cerneală sau cu pastă fără ștersături. În stânga blanchetei, se lasă un spațiu de 2-3 cm (adnotatia)

În prescriere, se vor folosi **numai termeni convenționali** stabiliți internațional, cu prescurtările admise ale acestora

Termeni uzuali și
abrevierile lor
folosite în
receptura
veterinară

Termenul latin	Prescurtare	Traducere
ad (100 ml)	-	până la (100 ml)
ana	aa	câte, din fiecare câte
bis in diae	b.i.d.	de două ori pe zi
da, detur, dentur	D	dă, să se dea
detur signetur	D.S.	dă și etichetează
detur tales doses	D.t.d.	dă asemenea doze
ex tempore	ex. temp.	în momentul folosirii
guttas	gtts.	picături
internum	int.	Intern
misce	M.	amestecă
misce detur signetur	M.D.S.	amestecă, da și etichetează
numero, numerus	N., Nr.	număr, în număr de
pars, partes	p.	parte, părți
partes aequales	p. aeq.	părți egale
per se	-	ca atare, singur
quantum satis	Q.S., q.s.	atât cât este necesar
quaque diae	q.d.	în fiecare zi
quarter in diae	q.i.d.	de patru ori pe zi
sic volo	-	Așa vreau! Așa doresc!
siccum	sicc.	Uscat
signa, signetur	S.	Etichetează
tales (doses)	t. (d.)	asemenea (doze)
ter in die	t.i.d.	de trei ori pe zi
verte	-	Întoarce

- Farmacistul are obligația *de a respinge orice formulare* neclară, echivocă, ilizibilă, cu ștersături sau cu greșeli de exprimare.
- Verificarea dozelor maxime pt. *pro dosis* și *pro die* obligatorie.
- În cazul când dozele pt. 24 h. sunt depășite farmacistul are obligația să reducă la dozele maxime admise.
- Farmacistul are obligația să urmărească dacă în cadrul aceleiași rețete nu sunt prescrise **substanțe active cu acțiune similară**. In această situație se va ține seama de doza totală a asociației.
- Substanțele se cântăresc pe rând, iar borcanele se așează imediat la locul lor, după cântărire, **în ordinea utilizării**.
- Este **interzisă omiterea sau schimbarea componentelor** rețetei.
- Etichetarea va cuprinde *numărul și adresa farmaciei, data eliberării și denumirea preparatului*.
- Prescripțiile se trec în registrul farmaciei unde se menționează pe lângă prescripția propriu-zisă, *data, numele medicului sau farmacistului care a preparat formele medicamentoase*.

Părțile componente ale rețetei

Imagine: <https://encrypted-tbn1.google.com/images?q=tbn:ANd9GcTXfKQ3Egt9wsOx2uMvRX7r3ZwtrNT3FvTTJFbHTveXsIC1T6YoHQ>

Inscriptio (Antetul)

Invocatio (Praepositio)

Designatio materialiarum (Ordinatio sau Praescriptio)

Subscriptio

Signatura (Instructio) et nomen aegroti

Nomen medici

Inscriptio (*Superscriptio*)

- *Inscriptio* ocupă partea superioară a blanchetei cuprinzând: antetul instituției emitente, numărul din registrul de consultație, data și diagnosticul.
- Această parte poate fi tipărită direct pe blanchete tipizate, datele respective (diagnostic, număr, dată etc.) putând fi completate în momentul întocmirii ordonanței.
- Antetul cu toate datele complete poate fi imprimat și cu ajutorul unei ștampile.

Invocatio (*Praepositio*)

- Cea mai scurtă parte a rețetei, urmând imediat după *Inscriptio* și constă din cuvântul „*Recipe*” (lat. *ia, să se ia*) prescurtat, „Rp./” scris în stânga blanchetei.

- Pe o blanchetă se pot scrie mai multe rețete, pentru fiecare rețetă redactată, fiind obligatorie începerea cu *Invocatio*.

- Între rețete delimitarea lor pe blanchetă se va face prin semne distinctive (#; X; +), acestea putându-se și numerota.

- O rețetă, trebuie obligatoriu redactată de la început până la sfârșit pe aceeași față a blanchetei, în cazul în care se dorește continuarea și pe contrapagină se va folosi cuvântul “*verte*” (*intoarce*) sau semnul “./.”, înscris în partea dreaptă jos a blanchetei, ceea ce va atrage atenția că prescripția continuă.

Designatio materialiarum
(*Ordinatio* sau *Praescriptio*)

Cea mai importantă parte a rețetei și constă în **enunțarea medicamentelor și a cantităților în care se vor utiliza**, acestea pot fi formule concepute de către medicu sau produse ale industriei de medicamente.

Formulele prescrise (formulele magistrale) vor conține denumirea componentelor și cantitățile respective. Enumerarea se poate face în limba română sau latină (și atunci se va face folosind obligatoriu ***genitivul pozitiv***).

Intotdeauna se vor folosi denumiri oficializate de FR. Este greșit să se scrie o prescripție parțial în română și parțial în latină.

În funcție de componența "*Designatio Materialiarum*" se cunosc:

rețete simple,

când *Ordinatio* este compusă dintr-un singur component medicamentos, preparat oficial sau ca produs tipizat;

rețete compuse,

în care apar două sau mai multe substanțe care urmează a fi preparate împreună. Acestea sunt *rețete magistrale*, adică rețete în care farmacistul trebuie să execute o operație de preparare după ordonanța medicală.

Ordonarea componentelor în rețete

Substanțele **se inscriu pe verticală, una sub alta**, începând cu prima literă majusculă. Denumirile substanțelor se scriu *fără prescurtări și fără simboluri chimice*.

Nu sunt recomandate denumirile chimice sau formulele (ex: NaHCO_3 , nici bicarbonat de Na, corect: Bicarbonat de sodiu). Nu se întrebuițează denumiri populare (ex: sare amară ci sulfat de magneziu).

Denumirile medicamentelor sau formulelor pot fi uneori **prescurtate** (tinct. – tinctură; extr. – extract etc.),

În dreptul fiecărei substanțe se trece cantitatea, în cifre arabe și se *exprimă în grame*. Cifrele întregi reprezintă gramele, iar zecimalele submultipli.

Cifrele se vor așeza una sub alta in așa fel încât virgulele să fie exact pe aceeași linie verticală.

Lichidele se pot prescrie în *mililitri* (rar, *centimetri cubi*).

Pentru unele soluții, care se scriu in cantități foarte mici, exprimarea se face **în picături** folosind *cifre romane și simbolul gtts*. (*guttas = picături*) (ex: Ol. crotoni X gtts.).

Tot cu cifre romane se exprimă numărul: flacoanelor, fiolelor, comprimatelor, plicurile cu pulberi, pilulele, bolurile, capsulele etc.

În general, nu se obișnuiește a se trece simbolul *g* (grame) după cifră, virgula fiind cea care face ca acest simbol să fie subînțeles.

De asemenea, cantitatea se poate evidenția și *prin sublinierea întregului dinaintea virgulei* (de exemplu: 40,0; 0,25; 0,001).

În rețetă se folosesc **unități de măsură precise**, rar unități de măsură aproximative. Pentru exprimarea greutateilor se folosesc:

- **gramul (grama = g),**
- **miligramul $10^{-3}g$,**
- **microgramul ($\mu g = 10^{-6}$ gamma).**

Pentru măsurătorile de capacitate se folosesc:

- **mililitrul ($ml = 10^{-3}$),**
- **microlitrul (10^{-6}).**

FR prevede moduri de exprimarea a formulărilor lichide:

- **% g/g** = cantitatea în grame de substanță în 100g produs
- **% g/v** = cantitatea în grame de substanță în 100ml produs
- **% v/v** = volumul în ml conținut în 100 ml produs final
- **% v/g** = volumul în ml conținut în 100g produs final

Când se prescriu droguri vegetale, numele proprii încep cu **majuscule** indicându-se și porțiunea drogului (ex.: *Radix Gentianae, Herba Absinthi, Flores Chamomillae*).

Medicul veterinar va prescrie medicamentele **în ordinea în** care vor fi amestecate. De obicei (există și excepții) ordinea de amestecare se face în ordinea crescândă a greutății, ultimul fiind excipientul.

În cazul substanțelor toxice, puternic active sau stupefiantelor, cantitățile se scriu în **cifre și litere**, în paranteză. Exemplu:

Rp./

Strychnini sulfurici 0,001 (*un miligram*)

- In cazul acestor substanțe când medicul prescrie intenționat o doză mărită, peste doza maximă, el este obligat să sublinieze cantitatea și să adauge mențiunea "*sic volo*" (*așa vreau, așa doresc*).
- Această situație apare când se instalează rezistență sau toleranță la un medicament, motivându-se astfel mărirea dozelor in aceste situații.
- Când două sau mai multe componente care se succed sunt prescrise in aceleași cantități, nu este necesar să se indice cantitatea la fiecare in parte, ci doar la ultima componentă, cifra fiind precedată de literele **aa** (*ana partes = in părți egale*).

în loc de:

Rp/

Sulfur precipitatae 10,0

Zinci sulfurici 10,0

Sapo kalini 10,0

Aquae 5,0

Ung. simplicis ad. 80,0

Se poate prescrie:

Rp/

Sulfur precipitatae

Zinci sulfurici

Sapo kalini aa 10,0

Aquae 5,0

Ung. simplicis ad. 80,0

Termenul **ad** (**până la**) se utilizează uzual pentru a nu mai fi nevoie să se calculeze diferența excipientului (de obicei) până la cantitatea dorită. În general, pentru excipienți cantitatea nu se indică, ci se scrie **q.s.** sau **Q.S.** (*quantum satis = atât cât trebuie*).

În aceste cazuri, farmacistul stabilește singur cantitatea în funcție de tehnica de preparare și va menționa pentru prescripție, obligatoriu, cantitatea și natura excipientului folosit (această terminologie se poate utiliza adecvat în cazul pilulelor, bolurilor, unguentelor, pulberilor etc.).

Inșiruirea substanțelor (remediilor) se face în ordinea:

Remedium cardinale, substanța cea mai importantă pentru tratamentul prescris, aceea care imprimă acțiunea curativă dorită.

Remedium adjuvans, una sau mai multe substanțe cu rol de a completa acțiunea medicamentului principal, fie mărindu-i activitatea prin sinergism sau potențare, fie diminuându-i unele efecte nedorite.

Remedium corringens, apare în rețetă numai în cazul existenței unor substanțe cu gust și/sau miros neplăcut. Reprezentat de una sau mai multe substanțe dulci sau arome, cu rol de a corecta gustul substanțelor amintite.

Remedium constituens (excipiens), reprezintă partea în care se înglobează celelalte substanțe medicamentoase.

- Subscriptio

Aici, medicul veterinar indică: modul cum trebuie preparate substanțele medicamentoase, forma medicamentoasă care va rezulta și în câte doze să se dividă acestea. Exprimarea în *Subscriptio* se face numai în termeni latini:

Rețete	Nedozate	Dozate	
		Forma divizată	Forma dispensată
Simple	Rp./ 50,0 D.S.	Rp./ 500,0 Div.p.aeq. X D.S.	Rp./ 50,0 D.t.d. X D.S.
	Rp./ 10,0 15,0 75,0 M.f. *D.S.	Rp./ 10,0 15,0 75,0 M.f. * Div.p.aeq. X D.S.	Rp./ 1,0 1,5 7,5 M.f. * D.t.d. X S.

În **rețetele nedozate**, *Subscriptio* va constă în cazul:

- a). rețetelor simple din formula: *D.S. (Detur Signetur = să se dea și să se eticheteze)* și,
- b). rețetelor compuse din formula *M.f. (Misce fiat = să se amestece și să se facă)*, indicându-se forma medicamentoasă respectivă (exemplu: *M.f. pulv.; M.f. sol.; M.f. unĝ.; M.f. pil.; M.f. suppos.* etc.).

În rețetele magistrale în care cantitatea de excipient nu este precizată după *Q.S.*, se va continua cu formula **ut** (în loc de *M = misce*).

Rețetele dozate

Sunt cele în care medicamentul se eliberează în mai multe doze, după modul de împărțire, având:

Forma divizată

Împărțirea substanțelor medicamentoase se face "*după ochi*", în tot atâtea doze egale câte se prescriu (manopera poate avea un procent de eroare admis de 8-15%).

- Nu se aplică niciodată la rețetele care conțin substanțe de la *Venena* și *Separanda*.
- Formula de exprimare este: ***Div. p. aeq.*** (*divide in partes aequales = divide in părți egale*), putând urma apoi numărul de doze în care trebuie împărțit medicamentul exprimat în cifre romane (ex.: *Div. p. aeq. VI* sau *Div. p. aeq. N VI*).

Forma dispensată

Reprezintă un mod de divizare *exact*, împărțirea făcându-se pentru fiecare doză prin cântărire, acestea devenind riguros egale..

Medicamentele care conțin substanțe din grupele *Venena* și *Separanda* se prescriu întotdeauna dozate astfel. Exprimarea în formă dispensată este ***D.t.d.*** (***detur tales doses = să se dea asemenea doze***), după ce urmează numărul dozelor exprimate în cifre romane.

- Intotdeauna, prin dozarea **prin metoda divizată**, cantitatea **se împarte** la numărul de doze, pe când în metoda dispensată ea **se multiplică** la acest număr.
- Și în cazul rețetelor dozate vor exista rețete simple și rețete compuse. Ele au aceeași formulă de exprimare, cu mențiunea că rețetele compuse încep întotdeauna cu ***M.f.*** sau „***ut f.***” (așa cum s-a arătat de altfel și la formele nedozate).

Signatura (*Instructio*) et nomen aegroti

Signatura

e partea rețetei care se adresează în aceeași măsură farmacistului și executantului tratamentului

Cuprinde indicații legate de: *calea de administrare* (**intern – etichetă albastră**, **extern – etichetă roșie** sau **parenteral prin injecție**), *reprize, frecvența* (2 x 1/zi, 3 x 1/zi, din 6 în 6 h. etc.), *momentul administrării* (înainte de masă) etc.

Explicațiile de la Signatura se fac recomandabil română, existând și câteva formule în latină (ex.: *bis in die* = de două ori pe zi, *ante cibum* = înainte de hrănire; *ter in die* = de trei ori; *quaque 4 hora* = la fiecare patru ore; *quarter in die* = de patru ori pe zi; *quaque diae* = în fiecare zi).

Când medicația de administrat necesită explicații se va apela la exprimarea "*după aviz*" ce înseamnă că pe dosul blanchetei sau pe altă coală alăturată rețetei, medicul veterinar le va da în scris, clar.

La rețetele tipizate se poate scrie la *Signatura și "D.S. după prospect"*.

Dacă medicul solicită farmacistului să copieze pe eticheta formulării întreaga compoziție și se poate adresa prin "*D.S. cum formula*" (să se eticheteze și să se scrie formula), iar

Dacă medicul veterinar dorește să administreze personal medicamentul va scrie "*D.S. suo nomine*" (etichetează și scrie pentru uzul medicului).

Nomen aegroti

reprezintă identificarea pacientului (a animalului la care se va face tratamentul).

Aici se va identifica animalul / animalele prin indicarea numărului matricol, numelui, specia, eventual sexul, vârsta, greutatea, numele proprietarului (ex: câine rasa Doberman, 10 Kg; vaca nr. 9826; calul „Murgu”; porc de 80 kg etc.).

In principiu, diagnosticul se va trece în rețetă atunci când se vor prescrie substanțe foarte active din grupele *Venena* și *Separanda*.

Nomen medici

- Rețeta va avea valabilitate numai dacă va conține parafa și semnătura medicului.
- *Parafa (ștampila) medicului* va conține numele și prenumele medicului precum și calificarea acestuia ("*Dr. medic veterinar*" sau "*Doctor in medicină veterinară*").
- Pe blanchetele cu multe rețete, *Nomen medici* va figura doar o singură dată în subsolul ultimei rețete redactate.

Conform ultimelor instrucțiuni ale CMVR, în Statutul Medicului Veterinar, publicat în M.O. Nr. 147 din 01/03/2011 **medicul veterinar practician** va folosi o parafă după modelul:

Formă: dreptunghiulară;
Lungimea: 5 cm; Lățimea: 2 cm;
Numele și prenumele;
Gradul științific;
Gradul profesional;
Cod, numărul atestatului de liberă practică, (numărul cărții de identitate).

Dr. Barbu Ionel
Doctor în medicină veterinară
Medic primar veterinar
Cod: 037181

Medicul veterinar de liberă practică

Medicul veterinar de liberă practică asociat / acționar

Rețeta cu timbru sec

- Medicamentele din grupa *Venena* sunt eliberate pe *blanchete cu rețete care au imprimată o ștampilă cu timbru sec* (ștampilă metalică ce imprimă în relief) eliberată de către serviciile sanitare județene.
- Aceste rețete se țin în **evidențe speciale**, după emitere fiind reținute în farmacia care eliberează substanțele.
- Formularele vizate cu timbru sec **se vor utiliza exclusiv** pentru ordonanțe individuale, fiind interzisă deturnarea destinației lor.
- Dacă prin rețetă sunt cerute stupefiante, eliberarea lor se va face în limita dozelor maxim admise timp de 3 zile.

Unitățile unde se întâlnesc substanțe stupefiante intră sub incidența **Legii nr. 143/2000 și a Ordinului nr. 848** din 12/09/2003 vor fi controlate și avizate periodic (anual) de către reprezentanții Ministerului de Interne, însoțiți de specialiști în domeniu sau altor organe centrale sau ierarhic superioare.

Unitățile care au obținut autorizația au obligația de a se înscrie la Poliția județeană pe raza căreia instituția își are sediul.

Registrele speciale de evidență a substanțelor toxice vor fi: numerotate, sigilate, ștampilate și semnate de către conducătorul unității. Registrele vor fi vizate anual de către organele de poliție abilitate.

Produse farmaceutice de uz veterinar inregistrate eliberabile cu timbru sec in România

Denumire substanță activă	Produsul farmaceutic ce conține substanța Denumire comercială	Forma farmaceutică, concentrată
Apomorfină	Filtalon	sol.inj.fiole x 2ml
Acepromazina maleat	Neurotranq	sol.inj.flac.x 50ml
	Ketamine 10%, Ketamine	sol.inj.flac.x10ml și 25ml sol.inj.flac.x 10ml
	Imalgene 500	sol.inj.flac.x 10ml
	Imalgene 1000	sol.inj.flac.x 10ml
Ketamina clorhidrat	Vetased	sol.inj.flac.x 10ml
	Ketaminol 5	sol.inj.flac.x 20ml
	Ketaminol 10	sol.inj.flac.x 20ml
	Ketalrom	sol.inj.flac.x 10ml și 20ml
	Ketamidor 10%	sol.inj.flac.x 10ml
Medetomidina clorhidrat	Domosedan	sol.inj.flac.x 10ml
	Domitor	sol.inj.flac.x 10ml
Pentobarbital sodic	Euthanyl	sol.inj.flac.x 250ml
Petidina clorhidrat	Mialgin 5%	sol.inj.flac.x 250ml
Prometazina	Alergotrat 3%	sol.inj.flac.x10ml, 20ml și 50ml
	Alergotrat b	sol.inj.flac.x 20ml și 50ml
Propionil promazin fosfat	Combelen	sol.inj.flac.x 25ml și 100ml
Tiopental sodic	Rompental	sol.inj.flac. x 20ml
Xilazina clorhidrat	Xylaject 2%	sol.inj.flac.x 25ml

REGIM SPECIAL

Seria/ nr.

Unitatea sanitară veterinară emitentă

.....

Localitatea

Județul

**Numele persoanei fizice sau juridice
deținătoare de animale**

Domiciliul/adresa sediului social:

Localitatea

Strada

Nr....., Județ....., telefon.....

Animalul/Animalele din specia

Numărul/Numerele de identificare.....

Categoria

Sexul

Greutatea medie/animal (kg)

Diagnosticul.....

.....

Nr. din registrul de consultații...../data

Rp/

Semnătura și parafa medicului veterinar

Data

Colegiul Medicilor Veterinari din România organizează:

- tipărirea,
- distribuirea,
- înserierea și
- numerotarea formularelor de prescripție medicală pentru:
 - eliberarea produselor medicinale veterinare și a
 - formularelor de prescripție medicală cu timbru sec, pentru eliberarea produselor și substanțelor stupefiante de către farmaciile veterinare.

Principalele nereguli care sunt de evitat în cazul eliberării rețetelor cu regim special care pot atrage efectele legii

Neregula de evitat și care atrag efectele legii

Livrarea către persoane fizice neautorizate a substantelor din aceste grupe

Lipsa registrelor pentru evidența produselor de la *Separanda* și *Venena*,

Nerespectarea modelului prevăzut în legislație a registrului pentru substanțele depozitate la *Separanda Venena*, neconcordanțele între stocurile de achiziție și registrul substanțe periculoase

Nerespectarea prevederilor legale privind eliberarea produselor

Lipsa certificatelor de calitate, conformitate sau a buletinelor de analiză pentru produsele medicinale achiziționate

Nerespectarea prevederilor legale privind păstrarea evidențelor substanțelor psihotrope și stupefiante

Registru pentru evidența substanțelor periculoase neștampilat, nenumărat și necompletat corespunzător. completarea incorectă a registrului de evidență a substanțelor toxice, neactualizarea acestuia

Dulapul Separanda și Venena neinscripționat și nefuncțional;

Inexistența copiilor facturilor în baza cărora s-au achiziționat substanțele psihotrope și stupefiante

In cazul când eliberarea medicamentelor din rețetă este ***urgentă*** medicul poate folosi cuvinte de urgentare in ordinea gravității și urgenței in intervenție astfel:

- ***cito*** = ***repede***
- ***citissimo*** = **foarte repede**
- ***statim*** = **imediat, pe loc**
- ***antidotum*** = **antidot**

Eliberarea rețetelor în alte țări

În Europa medicamentele veterinare pot fi prescrise, eliberate și manipulate de **trei categorii de profesioniști:**

- Medici veterinari (V),
- Farmaciști (P) și
- Suitably Qualified Person (SQP)

Ca formulare se cunosc:

- Prescription Only Medicine – (POM-V)
- Prescription Only Medicine – (POM-VPS)
- Non-Food Animal – (NFA-VPS)
- Authorised Veterinary Medicine – General Sales List (AVM-GSL)

Medicamentele Small Animal Exemption Scheme (SAES) pentru speciile pet (pești de acvariu, păsări de colivie, dihori și rozătoare, porumbei, animale de terariu) se pot comercializa fără rețetă.

Medicamentele POM pot fi obținute numai de la o **farmacie** sau de la un **medic veterinar autorizat**.

Medicul veterinar **poate deține stocuri de produse** și poate, în anumite condiții, **să aprovizioneze direct** cu produse veterinare pt. tratarea animalelor aflate în grija sa.

Fabricile de furaje, care au licență, **pot deține premixuri medicamentate autorizate** în scopul producerii de medicamente hrana pentru animale (EC Regulation 1831/2003.)

Fermierii pot obține furaje medicamentate pentru animale de de la fabricile de furaje **doar pe bază de rețetă**.

- Medicii veterinari **trebuie să utilizeze doar** produse medicamentoase înregistrate pentru fiecare specie de animale în parte.
- În cazul în care un produs înregistrat **nu există pentru o specie**, atunci medicul veterinar **poate prescrie sau utiliza** în mod excepțional, un produs a.u.v. înregistrat **pentru o altă specie** sau **pentru o altă afecțiune** la aceeași specie, sau, în cazul în care acest lucru nu există, un produs înregistrat medical pt. utilizare la om.
- În conformitate cu reglementările UE, pot fi utilizate numai medicamentele **pentru care a fost stabilit deja MRC (nivelul maxim de reziduuri)**.

Sunt utilizate doar de către medicul veterinar:

- analgezicele,
- non-steroidienele și anti-inflamatoriile,
- anestezicele pentru inhalare și injectare,
- euforizantele cu acțiune directă, (maxim 5 zile)
- parasimpatomimeticele,
- hormonii și compușii: adrenocorticotropii, steroizii naturali și sintetici, ocitocina, progestagenii,
- beta-agoniștii (și doar pt. tratamentul cabalinelor),
- prostaglandinele și compușii similari,
- fluorochinolonele injectabile.

Nu există diferențe notabile între state (europene mai ales) existând formulare tipizate (blanchete) pentru eliberare, în SUA nu există reglementări specifice legate de blanchetă. Rețetele însă, trebuie să conțină:

- numele, adresa, telefonul și numărul atestatului medicului curant;
- numele și adresa posesorului de animal;
- date despre animal;
- data eliberării ordonanței;
- denumirea și cantitatea medicamentului;
- indicații de folosire
- numele medicului și semnătura.

La eliberarea ordonanțelor în țările occidentale se recomandă **utilizarea denumirii comerciale înregistrate.**

Specimen de rețetă in SUA
(după, Veterinary
Pharmaceuticals and
Biologicals, 8th Edition,
1993/1994)

Animal's Name: *Sophie* Species: Canine

Weight:10 kg

Owner's Name: *Ms. John Augustine*

Address: 1306 Howard Avenue, Blacksburg,VA 24060

Date:10/30/93

R_x

Amoxicillin, 250 mg, capsules

No. 15

Label: Administer one capsule orally every eight hours

< ✓ > Vountary Formulary Permitted

< > Dispense as written

Signature of Prescriber:

.....
Richard B. Talbot, DVM

Refills 0-1-2-3-PRN Controlled Substance Registration Number

A. Knifton & W. Jenkins M.R.C.V.S.
270 North Street, Manderton, Sussex

01 September 1991

Mixture for dog

R_x

Light Kaolin		20 g
Light Magnesium carb.		5 g
Sodium bicarb.		5 g
Water	to	100 ml

Make a mixture. Send 100 ml

Label: Shake the bottle

Give one dessertspoonfull twice daily

For animal treatment only

*This prescription is issued for an animal under my care.
For animal treatment only.*

A. Knifton, M.R.C.V.S.
.....

L. Gentle. Castle Farm, Broadbeach, Sussex

Specimen de rețetă in Anglia
(după, Veterinary Applied
Pharmacology & Therapeutics,
5th Edition, 1991)

Specimen de formular special
pour la prescription
des stupéfiants en France (d'après
le Dictionnaire des Médicaments
Vétérinaires, 1997)

CARNET N° 0016 STUPÉFIANTS CARNET N° 0016
(ART. R. 5212)

ORDONANCE N° 0001 USAGE PROFESSIONNEL

PRESCRITE STUPÉFIANTS

(ART. R. 5212)

DOCTEUR VÉTÉRINAIRE

Docteur-Vétérinaire RUE

Inscrit au tableau

De l'Ordre sous

.....

.....

.....

VILLE.....

.....

Tel.....

Le N°.....

N° de série

Du département.....

N° de l'ORDRE:

NOM :

PRENOM :

ADRESSE DU DÉTENTEUR DE L'ANIMAL:

Ordonance faite le Le :

Pour M

Adresse

Nature du Produit.....

N° Identification :

Quantité :

.....

ANIMAL – espèce

Signature et Cachet
Du Docteur-Vétérinaire

Despre clasificarea ATCvet

Evoluția spectaculoasă a domeniului au dus la necesitatea unei clasificări noi a medicamentelor!

În consecință și medicul veterinar român trebuie să cunoască elementele clasificării:

ATCvet = *Anatomical Therapeutic Chemical classification system for veterinary medicinal products*

1975 a fost lansat, în cadrul **DURG**, (**Drug Utilization Research Group = Grupul de Studiu pentru Utilizarea Medicamentelor**), prin extinderea documentelor, **European Pharmaceutical Market Research Association (EPHMRA)**, de către specialiști norvegieni sistemul, de clasificare al medicamentelor **ATC**.

1981 preluat de către OMS,

1996, OMS recunoaște necesitatea utilizării sistemului de clasificare **ATC/DDD** ca standard pentru studiile de utilizare a medicamentelor.

1992 apare Prima ediție a Ghidului de clasificare a **ATCvet**, urmat de ediții revizuite în **1995** și **1999**.

În sistemul de clasificare **Anatomic-Terapeutic-Chimic (ATC)** medicamentele sunt împărțite în grupe în funcție de:

- **organul sau sistemul țintă**
- **proprietățile lor chimice,**
- **proprietățile lor farmacologice și terapeutice.**

În Codul ATCvet, a fost creat prin introducerea literei **Q** în partea din față a codul ATC, medicamentele sunt împărțite în **15 grupuri anatomice**, clasificate ca:

QA-QV (nivelul 1).

Acestea sunt subîmpărțite în **grupe terapeutice principale (nivelul 2)**, codificate de exemplu ca: **QA01, QA02, QA03...**

Două niveluri de **subgrupuri chimice/terapeutice/farmacologice** (nivelurile 3 și 4), exemplu: **QA02A** , **QA02B**, etc la nivelul al **treilea** și respectiv, **QA02AA, QA02AB**, etc la al patrulea, furnizează alte subdiviziuni.

La nivelul 5, de exemplu: **QA02AA01**, sunt clasificate **substanțele chimice**.

Grupurile anatomice – (MV, Q)

Nivelul 1 ATC

QA	Tractul alimentar și metabolismul	A
QB	Sângele și organele hematoformatoare	B
QC	Sistemul cardiovascular	C
QD	Sistemul pentru afecțiuni dermatologice	D
QG	Sistemul genitor-urinal și al hormonilor sexuali	G
QH	Hormoni sistemici, exclusiv hormoni sexuali și insulină	H
QI	Sistemul pentru preparate imunologice	-
QJ	Antiinfecțioase pentru utilizare sistemică	J
QL	Agenți antineoplastici și imunomodulatori	L
QM	Sistemul musculo-scheletic	M
QN	Sistemul nervos	N
QP	Produse antiparazitare, insecticide și repelenți	P
QR	Sistemul respirator	R
QS	Organe senzoriale	S
QV	Diverse	

Coduri din nivelul 2 - exemple

QJ Antiinfecțioase pentru utilizare sistemică

QJ51 Antibiotice pentru utilizare intramamară

QJ54 Antimicobacteriene pentru utilizare intramamară

Coduri din nivelul 3 - exemple

QJ51 Antibiotice pentru utilizare intramamară

QJ51F Macrolide și lincosamide pentru utilizare intramamară

QJ51G Aminoglicozide antibacteriene pentru utilizare i.mamară

QJ51R Combinații de antibacteriene cu utilizare intramamară

Coduri din nivelul 4 - exemple

QJ51R Combinații antibacteriene pt. utilizare intramamară

QJ51RF Macrolide, combinații cu alte antibacteriene

QJ51RG Combinații de aminoglicozide antibacteriene,

QJ51RV Combinații de antibacteriene și alte medicamente

Coduri din nivelul 5 - exemple

QJ51R F Macrolide, combinații cu alte antibacteriene

QJ51RF01 Spiramicina, combinații cu alte antibacteriene

Exemplu: clasificarea **ATC a ampicilinei** pt. utilizare sistemică:

J - antiinfecțioase generale pentru utilizare sistemică
(nivelul 1, **grupul anatomic principal**)

01 - Antibacteriene pentru utilizare sistemică
(nivelul 2, **grup principal terapeutic**)

C - Beta-lactamine antibacteriene,
(nivelul 3, **subgrup terapeutic**)

A - Peniciline cu spectru larg,
(nivelul 4, **subgrupul chimic/terapeutic**)

01 - Ampicilina

(nivel 5, subgrupul pentru substanțe chimice).

Ampicilina uz sistemic, cod ATC = **J01CA01**

Nivelul	0	1	2	4	5	
Cod ATC	J	01	C	A	01	
<u>Cod ATCvet</u>	<u>Q</u>	<u>J</u>	<u>01</u>	<u>C</u>	<u>A</u>	<u>01</u>

<http://media.mercola.com/imageserver/public/2008/October/10.14prescriptionRX.jpg>

https://encrypted-tbn1.google.com/images?q=tbn:ANd9GcRSdDzhVcV14D3SnY-4w_xi_Vdo42eiK88rRV9oV5P90O4ZdAc1

Vă mulțumesc pentru atenție!